

Dosarul nr. 3r-304/23
2-22123858-01-3r-16112023

Instanța de apel, Curtea de Apel Bălți (jud.: St. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând cererea de recurs depusă de Consiliul raional Edineț,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea cu privire la
intentarea procedurii de executare a hotărârii depusă de Nistor Ion împotriva
Consiliului raional Edineț,
împotriva încheierii din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost intentată procedura de executare silită a hotărârii Judecătoriai Edineț sediul
central nr.3-73/2022 din 02 martie 2023 și a deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-44/23
din 27 iunie 2023,

c o n s t a t ă:

La 27 iulie 2023 creditorul Nistor Ion a depus la Curtea de Apel Bălți cerere
privind intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu emis de
Judecătoria Edineț sediul central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023, adoptată în cauza
civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Nistor Ion împotriva
Consiliului raional Edineț cu acțiune în contestare, în partea încasării de la Consiliul
raional Edineț în beneficiul lui Nistor Ion a salariului pentru absența forțată de la
muncă, devenită executorie prin decizia Curții de Apel Bălți nr.3a-44/23 din 27 iunie
2023.

Prin încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost intentată
procedura de executare silită a hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central nr.3-
73/2022 din 02 martie 2023 și a deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-44/23 din 27 iunie
2023, adoptate în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de
Nistor Ion împotriva Consiliului raional Edineț cu acțiune în contestare, în partea
încasării de la Consiliul raional Edineț în beneficiul lui Nistor Ion a salariului pentru
absența forțată de la muncă. S-a acordat debitorului Consiliul raional Edineț termen
suplimentar de 20 zile lucrătoare din momentul recepționării prezentei încheieri
pentru executarea benevolă a documentului executoriu. S-a atenționat debitorul că
dacă la expirarea termenului acordat documentul executoriu nu va fi executat,

instanța va dispune aplicarea măsurilor coercitive, prevăzute de art.254-256 Codul administrativ.

La 02 noiembrie 2023, Consiliul raional Edineț, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2023, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea cererii a indicat că, atât instanța de fond cât și Curtea de Apel Bălți nu au luat în considerație faptul, că calculul salariului pentru lipsa forțată de la muncă nu a fost efectuat. Mai mult, mijloacele financiare trebuie să fie însoțite de sursa de acoperire după cum prevede legislația în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 249 alin. (3) Cod administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la adresa electronică a Consiliului raional Edineț, la data de 01 noiembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.43-44).

Astfel, recursul declarat la 02 noiembrie 2023 este în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Nistor Ion la 16 noiembrie 2023 (f.d. 54).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023 s-a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată de Nistor Ion către Consiliul raional Edineț privind anularea actelor administrative, s-a anulat actul administrativ defavorabil și anume decizia Consiliului raional Edineț nr.4/1 din 5 august 2022, cu privire la eliberarea din funcția de vicepreședinte a raionului; s-a restabilit Nistor Ion în funcția de vicepreședinte al raionului, deținută până la încetarea raporturilor de serviciu; s-a obligat Consiliul raional Edineț să achite în beneficiul lui Nistor Ion salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, începând cu data încetării mandatului de vicepreședinte al raionului Edineț-5 august 2022 (f.d.5, 7-15).

Prin decizia Curții de Apel Bălți nr.3a-44/2023 din 27 iunie 2023 s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Edineț sediul central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023 în latura cerinței privind restabilirea lui Nistor Ion în funcția de vicepreședinte a raionului deținută până la încetarea raporturilor de serviciu și în latura dată s-a emis o nouă decizie prin care acțiunea s-a declarat inadmisibilă (f.d.17-25).

La 3 iulie 2023 Nistor Ion s-a adresat Consiliului raional Edineț cu cerere scrisă, înregistrată sub nr.505/02/1-19 prin care a solicitat achitarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu (f.d.3).

La 13 iulie 2023, Președintele raionului Edineț, cu referire la cererea lui Nistor Ion, nr. 505/02/1-19 din 3 iulie 2023, a comunicat că intenționează să conteste decizia Curții de Apel Bălți la Curtea Supremă de Justiție și, ulterior, în baza deciziei Curții Supreme de Justiție definitivă/irevocabilă vor fi achitate toate restanțele la salariu (f.d.4).

Se mai atestă că nefiind de acord cu răspunsul primit, la 1 august 2023 creditorul Nistor Ion s-a adresat Curții de Apel Bălți cu cerere privind intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu emis de Judecătoria Edineț sediul central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023, devenită executorie prin decizia Curții de Apel Bălți nr.3a-44/2023 din 27 iunie 2023(f.d.1).

Prin încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost intentată procedura de executare silită a hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023 și a deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-44/23 din 27 iunie 2023.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de intentare a procedurii de executare din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 249 Cod administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sînt competente instanțele de apel.

Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. Prevederile art.174 se aplică corespunzător.

Potrivit art. 250 Cod administrativ, titluri executorii sînt: hotărârile judecătorești executorii, încheierile judecătorești executorii conform art. 214 și 215; și tranzacțiile de împăcare conform art. 217.

În conformitate cu art. 251 alin. (1) - (4) Cod administrativ, hotărârile judecătoriale sînt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sînt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătoriale și ale instanțelor de apel sînt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sînt executorii din momentul emiterii lor.

În corespundere cu art. 188 Cod administrativ, actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani. Termenul începe să curgă din ziua în care actul administrativ devine executoriu.

Totodată, potrivit art. 120 din Constituție, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Raportând cadrul legal enunțat la circumstanțele concrete ale speței deduse judecării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reține că, la caz, Curtea de Apel Bălți întemeiat a ajuns la concluzia intentării procedurii de executare silită, inițiată prin cererea creditorului Nistor Ion, în temeiul hotărârii Judecătorei Edineț, sediul Central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023 și a deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-44/23 din 27 iunie 2023, și a acordat debitorului, Consiliul raional Edineț, un termen suplimentar de 20 zile lucrătoare din momentul recepționării prezentei încheieri pentru executarea benevolă a documentului executoriu.

Astfel, instanța de recurs va nota că criticile recurentului în raport cu încheierea contestată nu pot fi reținute ca fiind întemeiate.

Or, prin prisma dispozițiilor art. 250 și 251 Cod administrativ, decizia Curții de Apel Bălți nr.3a-44/2023 din 27 iunie 2023 constituie document executoriu, fiind executorie de la data emiterii.

Potrivit art. 253 alin. (3) Cod administrativ, înaintea desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente.

Instanța învederează că norma art. 253 alin. (3) din Codul administrativ operează cu noțiunea de „desfășurarea executării”, care presupune petrecerea, prin evoluțiile fazelor succesive a unei acțiuni complexe.

La fel, pentru interpretarea corectă a dispozițiilor art.253 alin.(3) din Codul administrativ, acestea urmează a fi privite prin perspectiva noțiunilor din normele alin.(2) și (4) ale aceluiași articol.

Potrivit art.253 alin.(4) din Codul administrativ, scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.

Din coroborarea acestor norme rezultă că în procesul executării documentului executoriu, anterior emiterii actelor administrative individuale de către instanța de judecată în temeiul art. 255 alin. (1) Cod administrativ, este premergătoare etapa informării de către instanța de judecată, conform art. 253 alin.(3) din Codul administrativ, a conducătorului persoanei juridice de drept public despre intenția de executare și acordarea unui termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat.

Astfel instanța de recurs va nota că, întru respectarea prevederilor art.253 alin.(3) Cod administrativ, la 27 septembrie 2023 în adresa debitorului instanța de apel a expediat notificare, informând despre intenția de executare a creditorului Nistor Ion, cu acordarea termenului de 10 zile calendaristice pentru executarea benevolă a hotărârii judecătorești în latura achitării în beneficiul lui Nistor Ion a salariului pentru absența forțată de la muncă.

Prin scrisoarea nr.151/02/1-19 din 2 octombrie 2023 și nr.751/02/1-19 din 9 octombrie 2023 Președintele raionului Edineț a informat că Consiliul raional Edineț a depus recurs la Curtea Supremă de Justiție, contestând hotărârea în latura încasării salariului pentru absența forțată de la muncă.

Prin notificare repetată din 12 octombrie 2023 debitorului i-a fost acordat termen suplimentar de 10 zile calendaristice pentru informarea instanței privind măsurile întreprinse întru executarea documentului executoriu, atenționând asupra faptului că dacă la expirarea termenului acordat de la debitor nu va parveni nici un răspuns se va trece la intentarea procedurii de executare silită, cu aplicarea față de debitor a măsurilor coercitive prevăzute de art.254-256 Cod administrativ. La notificarea din 12 octombrie 2023 nu a parvenit nici un răspuns de la debitor.

În conformitate cu art. 254 Cod administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Articolul 255 alin. (1) Cod administrativ stabilește că dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația de emitere a unui act administrativ individual în termen de 15 zile, instanța de apel poate emite ea însăși, în cazuri adecvate, actul administrativ.

Potrivit art. 256 Cod administrativ, dacă cel puțin două încercări de executare conform art.253 alin.(2) și art.254 nu s-au soldat cu succes, instanța de apel poate mandata o persoană cu executarea. Persoana cu mandat de executare acționează sub controlul instanței de apel, măsurile de executare întreprinse de aceasta considerându-se încheieri ale instanței de apel. Persoana cu mandat de executare este în drept să întreprindă toate măsurile pentru îndeplinirea obligației ce reiese din titlul executoriu. Conducătorul persoanei juridice de drept public, precum și toți colaboratorii acesteia se supun indicațiilor persoanei cu mandat de executare îndreptate spre îndeplinirea obligației ce reiese din titlul executoriu. În calitate de persoană cu mandat de executare se desemnează un funcționar sau un judecător în exercițiul funcțiunii ori o persoană care a deținut o funcție de demnitate publică. Colaboratorii persoanei juridice de drept public în privința căreia are loc executarea nu pot fi desemnați. Desemnarea poate fi exclusă doar din motive grave de sănătate sau din motive cu semnificație similară. Încheierea judecătorească de desemnare a persoanei cu mandat de executare se notifică participanților la procedura de executare. Odată cu notificarea, conducătorul persoanei juridice de drept public, precum și toți colaboratorii acesteia sînt degrevați de competență în cazul pentru care se face executarea. Persoana cu mandat de executare primește suplimentar la venitul ei obișnuit o remunerare de 10 unități convenționale per oră. Cheltuielile de remunerare a persoanei cu mandat de executare, precum și costurile măsurilor de executare întreprinse de aceasta sînt suportate de persoana juridică de drept public în privința căreia are loc executarea.

Având în vedere cele constatate, instanța de recurs apreciază ca fiind justă concluzia Curții de Bălți de a dispune intentarea procedurii de executare silită inițiată prin cererea creditorului Nistor Ion, în temeiul hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central nr.3-73/2022 din 2 martie 2023 și a deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-44/23 din 27 iunie 2023.

Aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție punctează imperios că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, se reține, cu titlu

de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți a procesului (Imobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, § 63; Șandor v. România, 24 martie 2005, § 23). De asemenea, dreptul la executarea unei hotărâri, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” (Hornsby împotriva Greciei, § 40; Scordino împotriva Italiei (nr. 1) (MC), § 196). În caz contrar, garanțiile art. 6 § 1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util (Bourdov împotriva Rusiei, § 34 și 37).

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurent sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depusă de Consiliul raional Edineț.

Se menține încheierea din 30 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea cu privire la intentarea procedurii de executare a hotărârii depusă de Nistor Ion împotriva Consiliului raional Edineț.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi